

Bijlage HAVO

2024

tijdvak 1
dinsdag 7 mei
07.30 - 10.30 uur

Geschiedenis

bronnenboekje

bron 1

Uit: Absolute facts.nl

Nieuwe grondwet in revolutiejaar 1848

In 1848 werden in een groot aantal Europese landen vorsten aan de kant geschoven. Koning Willem II ontving een brief van zijn dochter Sophie, die in Weimar getuige was van woedende volksmassa's en onlusten. Willem II besloot tot snel ingrijpen. Hij verzocht Johan Rudolph Thorbecke een nieuwe grondwet te schrijven, waarin de macht van de koning aan banden werd gelegd. Voortaan waren de ministers verantwoordelijk voor het doen en laten van de leden van het Huis van Oranje. De Staten Generaal ging het centrum van de macht vormen.

De gewone burger had echter nog niets te vertellen en kon niet kiezen. Het 'eenvoudige volk' was in de ogen van Johan Rudolph Thorbecke nog onvoldoende ontwikkeld. Vooralsnog werd het kiesrecht beperkt tot 'zelfstandige' mannen ouder dan 23 jaar. Mannen die belasting betaalden, dus ongeveer 10,5 procent van de mannelijke bevolking van 23 jaar en ouder, mochten stemmen.

bron 2

Uit: Amigoe 19 april 2022

"We moeten de nalatenschap van Moises 'Doktoor' Da Costa Gomez niet alleen koesteren, maar ook naleven." Dit was de centrale gedachte in de toespraak van PNP-fractievoorzitter Sheldry Osepa tijdens de viering van 74 jaar PNP, die vanochtend op het naar Dokter vernoemde plein in Punda, het Gomezplein, werd gehouden. Tijdens zijn toespraak greep Osepa terug naar de visie van Da Costa Gomez, de eerste leider van de PNP. Het Statenlid stelde dat de partij 74 jaar geleden werd opgericht uit puur idealisme. "Het was om te blijven strijden voor onze ontwikkeling. Dit hebben wij in lange tijd niet meer meegemaakt."

bron 3

Vóór de Eerste Wereldoorlog

Napoleontische oorlogen Von Blucher en de slag bij de Katzbach 26 augustus 1813

Na de Tweede Wereldoorlog

Britse kinderen na een bombardement op Londen in september 1940

bron 4

Uit: [Wikipedia.org/wiki/1936- summer Olympics \(1936 Summer Olympics - Wikipedia\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/1936-summer_Olympics)

Rank	Nation	Gold	Silver	Bronze	Total
1	Germany* Duitsland	38	31	32	101
2	United States Verenigde Staten	24	21	12	57
3	Hungary Hongarije	10	1	5	16
4	Italy Italië	9	13	5	27
5	Finland Finland	8	6	6	20
6	France Frankrijk	7	6	6	19
7	Sweden Zweden	6	5	10	21
8	Japan Japan	6	4	10	20
9	Netherlands Nederland	6	4	7	17
10	Austria Oostenrijk	5	7	5	17
11	Switzerland Zwitserland	4	9	5	18
12	Great Britain Groot-Brittannië	4	7	3	14
Totals (12 nations)		127	114	106	347

Host nation (Germany) = Gastland (Duitsland)

Rank = Rang

Nation = Land

Gold = Goud

Silver = Zilver

Bronze = Brons

bron 5

Uit: <https://canadahistory.ca/sections/voyager/2012/August/Cartoon/ww2-germany-russia-1941-winter.jpg> (445×482) (canadahistory.ca)

Toelichting:

Old man = Oude man

Winter = Winter

Op bewegwijzeringsbord staat: To Moscow = naar Moskou

Op de tank: Nazi Panzers = Nazi Pantzers

bron 6

Uit: Ñapa, 7 mei 2022

Aruba en Curaçao moesten worden verdedigd tegen mogelijke aanvallen over zee van vijandelijke oorlogsschepen, waaronder onderzeeboten.

Zelfs aan aanvallen van vliegtuigen werd gedacht en er werd luchtafweer op Curaçao opgesteld.

Op Curaçao werden militaire geschutopstellingen gebouwd bij de Bullenbaai, de Kustbatterij in Steenrijk, de ingang van de Annabaai en de Blauwbaai. Ook kwam er een groot net van staaldraad waarmee de Annabaai werd afgesloten, om vijandelijke onderzeeboten de toegang tot de haven te ontfeggen.